

**VASTUSED EUROOPA PARLAMENDILE
KÜSIMUSTIK VOLINIKUKANDIDAADILE**

Frans TIMMERMANS

Euroopa roheline kokkuleppe valdkonna juhtiva asepresidendi kandidaat

1. Üldine pädevus, pühendumine Euroopale ja isiklik sõltumatus

Millised Teie oskused ja kogemused on eriti olulised volinikuks saamisel ja Euroopa üldiste huvide edendamisel, lähtudes eelkõige Teie tulevases vastutusvaldkonnast? Mis Teid motiveerib? Millisena näete oma osa komisjoni strateegiakava väljatöötamises? Kuidas kavatsete rakendada soolõime strateegiat ja võtta arvesse soolist perspektiivi oma vastutusvaldkonna kõikides poliitikavaldkondades? Milliseid tagatise saate anda Euroopa Parlamendile oma sõltumatuse kohta ning mil moel tagate, et Teie eelnev, praegune või tulevane tegevus ei sea kahtluse alla ülesannete täitmist komisjonis?

A. Oskused, kogemused, motivatsioon

Mul on au, et mulle on antud võimalus teenida Euroopa Liidu ja Euroopa Liidu kodanike huve veel viie aasta jooksul volinike kolleegiumi liikmena. Nagu ütlesin Euroopa Parlamendi liikmetele 2014. aastal, olen veendunud, et minu isiklik ja tööelu on andnud mulle kõik vajalikud oskused ja teadmised ning suhtumise ja entusiasmi Euroopa Komisjoni esimese asepresidendi rolli täitmiseks. Nüüd võin lisada, et viimaste aastate tegevus komisjonis ja töö parema Euroopa nimel on minu pühendumust ja motivatsiooni ainult tugevdanud. Mind on inspireerinud ka tänavuste Euroopa Parlamendi valimiste kampaania käigus saadud kogemused ja vestlused paljude eurooplastega nende koduriikides nende ootustest ja unistustest seoses meie maailmajao tulevikuga. Euroopa roheline kokkuleppe portfell, mille ametisseastuv president von der Leyen on mulle määranud, tähendab minu jaoks väga palju, sest esindab vastutust ja võimalust töötada välja ümberkujundav tegevuskava, mida meie maailmajagu ja planeet hädasti vajavad. Faktid kliimamuutuste kohta on vaieldamatud, kuid nagu on kirjas komisjoni aruteludokumendis „Euroopa kestliku arengu saavutamine aastaks 2030“, ei tohiks need tekitada meile muret ja hirmu, vaid peaksid inspireerima tegutsema.

Euroopa on minu geenides ja südames. Minu pere on pärit Madalmaade piirialalt, kogukonnast, kes mäletab veel lõhestunud Euroopa tagajärgi. See on kaua ajendanud mu kirge ühendatud Euroopa vastu. Olen sündinud Maastrichtis ning veetsin osa oma lapsepõlvest Belgias ja Itaalias, enne kui alustasin õpinguid Prantsusmaal. Minu vanavanemad ja vanemad elasid majandusliku, kultuurilise ja sotsiaalse ülemineku ajal, mille põhjustas söekaevandamise lõpetamine nende kodupiirkonnas. See mälestus saadab mind, kui püüan saavutada Euroopa roheline ja õiglase ülemineku, nii et keegi ei jääks kõrvale.

Pärast õpingute lõppu teenisin peaaegu kaks aastat Madalmaade sõjaväes. 1987. aastal asusin tööle Madalmaade välisteenistuses, ajal, mil Euroopa asus ajaloolise muutuse lävel, mis päädis meie maailmajao taasühinemisega. Usun siiani, et see oli sõjajärgses

Euroopas üks tähtsamaid ja positiivsemaid arenguid. Minust sai erasekretär ja nõunik Max van der Stoep alluvuses, kes oli endine Madalmaade välisminister ja seejärel 1990ndate aastate keskel Euroopa Julgeoleku- ja Koostööorganisatsiooni (OSCE) rahvusvahemuste ülemkomissar. 1998. aastal valiti mind Madalmaade Tööpartei kandidaadina parlamendi liikmeks, kus mul oli au töötada kokku 11 aastat. Olin Euroopa konvendi liige Madalmaade Parlamendi Teise Koja esindajana.

Parlamendi liikmena, Euroopa asjade ministrina aastatel 2007–2010 ja välisministrina aastatel 2012–2014 on mul olnud erakordne privileeg vahetada arvamusi Euroopa Liidu teemal teiste poliitikute, üliõpilaste, ajakirjanike ja kodanikega paljudest eluvaldkondadest, kellel on olnud erinevad vaated. Usun kindlalt Euroopa Liidu lepingu artiklis 2 sätestatud põhiväärtustesse ning olen neid jõuliselt kaitsnud oma ametiajal Junckeri komisjoni esimese asepresidendina. Kavatsen nende eest ka edaspidi võidelda mis tahes ametikohal, sest need on osa sellest, kes me eurooplastena oleme.

Oleme kõik näinud, kuidas viimastel aastatel on meie väärtused olnud surve all, kuidas sallimatus, liberalismivastatus, ksenofoobia ja natsionalism on meelitanud ligi järgijaid mõningate tõdede, kuid paljude lihtlabaste valede ja lihtsustatud lahendustega. Kuigi on ütlus, et „faktid on kangekaelsed“, oleme praeguseks jõudnud „alternatiivsete faktide“ ajastusse. See tähendab, et peame kaitsma demokraatiat nii kodus kui ka ELis. Rohkem kui kunagi varem peame tugevdama üleilmsetel reeglitel põhinevat korda, mis on vaba ja õiglase kaubanduse, rahu ja inimõiguste eeltingimus. Destruktiivsete jõudude asemel vajame ülesehitamist ja ümberkujundamist, et tagada meie lastele ja lastelastele vaba, rahumeelne ja jõukas tulevik maailmas, kus saab hingata puhast õhku, juua puhast vett ja elada oma elu kestlikult.

Olen uhke, et olen olnud Junckeri komisjoni esimene asepresident, ja usun, et oleme ühiste väärtuste kaitseks andnud endast parima. Samuti oleme teinud oma parima, et panna alus kestlikule arengule üleminekule ja vähese CO₂-heitel ringmajandusele. Meie algatused, mis käsitlevad ühekordselt kasutatavat plasti, kestliku arengu eesmärke, metsade hävitamist, aga ka töö- ja eraelu paremat ühitamist, muudavad inimeste elu selgelt paremaks: tervislikumaks, õnnelikumaks ja keskkonnasõbralikumaks. See oli ühine jõupingutus, mille käigus tegid poliitilised jõud koostööd. Tunnen heameelt võimaluse üle jätkata tööd Euroopa Liidu nimel ning aidata kaasa kestliku Euroopa ja planeedi loomisele liidus, kus kedagi ei jäeta kõrvale.

ELi institutsioonid ei saa seda teha isoleeritult ega üksi. Liit saab olla edukas vaid siis, kui ta on ELi institutsioonide, liikmesriikide ja kodanike ühine ettevõtmine. Kui Euroopa Parlament mind komisjoni liikmena kinnitab, soovin jätkuvalt kõneleda otse Euroopa kodanikega ja nende nimel ning kuulata ära nende mured, lootused ja lahendused, kuna nemad on meie peamine sidusrühm. Kodanikel ei ole selles liidus mitte ainult õigused, vaid ka vastutus. Euroopa demokraatiat ei looda mitte tahvil, vaid meie kollektiivsete jõupingutustega kodanikena, mitte ainult tarbijatena. Soovin jätkata sügavaid poliitilisi arutelusid, mis mul on Euroopa Parlamendiga selles küsimuses olnud.

B. Panus komisjoni strateegiakavasse (tuginedes missioonikirjale ja portfellile)

Juhtkandidaadina hiljutistel Euroopa Parlamendi valimistel sain vahetult teada, kui oluline on kliimamuutuste ja kestlikkuse küsimus Euroopa kodanikele kogu Euroopa Liidus, nii põhjas ja lõunas kui ka idas ja läänes. Mul on väga hea meel, et ametisseastuva presidendi von der Leyeni poliitilistes suunistes on ümberkujundav roheline tegevuskava järgmise viie aasta prioriteetide hulgas kõrgel kohal. Olen veelgi

õnnelikum, et mul on võimalik anda oma panus sellesse Euroopa rohelise kokkuleppe valdkonna juhtiva asepresidendina, kes vastutab kliimameetmete peadirektoraadi eest.

Meie planeedi ja ühise keskkonna kaitsmine on meie põlvkonna ülesanne. Minu lapsed peavad mind juba selle eest vastutavaks. See on kiireloomuline moraalne, inimlik ja poliitiline kohustus, mille kohta on eurooplased veenvalt öelnud, et nad soovivad selle täitmist. Samuti on see pikaajaline majanduslik kohustus: esimesena ja kiiremini tegutsejad kasutavad kõige paremini ökoloogilise ülemineku võimalusi. See ei ole valik vasak- või parempoolsuse vahel, vaid valik õige või vale vahel. Maailm on muutumas ja on toimumas neljas tööstusrevolutsioon. Muutused mõjutavad meid kõiki. Kui teeselda vastupidist, siis tähendaks see tervest mõistusest loobumist. Küsimus on selles, kas meist saab muutuste ohver või võtame muutused omaks ja suuname neid. Komisjon on selgelt otsustanud viimase võimaluse kasuks.

Nagu ametisseastuv president volinikukandidaatide kolleegiumit tutvustades ütles, peaks Euroopa rohelisest kokkuleppest saama Euroopa tunnus. Selle keskmes on meie soov saada maailma esimeseks kliimanetraalseks maailmajaoks. Vaja on ühiseid ambitsioone, poliitilist juhtimist ja õiglast üleminekut enim mõjutatud isikute jaoks.

Juhtiva asepresidendina on mul kaks ülesannet. Nagu on märgitud minu missioonikirjas, määran ma kindlaks strateegilise suuna ja juhatan Euroopa rohelise algatusega tegelevat volinikerühma. Lisaks vastutan ma kliimameetmete valdkonna eest. Minu kogemus välisministrina on mulle abiks rahvusvaheliste läbirääkimiste juhtimisel, et teised peamised heitetekitajad seaksid endale 2021. aastaks edasipüüdlikumad eesmärgid. Euroopa rohelise kokkuleppega seotud töö juhtimisel püüan tagada, et kõiki poliitilisi mõõtmeid võetaks täielikult arvesse. Euroopa roheline kokkulepe tuleks esitada parlamendile uue komisjoni ametiaja esimese saja päeva jooksul ning sama aja jooksul teeme ka ettepaneku esimese Euroopa kliimaseaduse kohta, et sätestada 2050. aasta kliimanetraalsuse eesmärk õigusaktides.

Seejärel asun juhtima Euroopa rohelise kokkuleppe portfelli rakendamist, nagu see on esitatud ametisseastuva presidendi von der Leyeni poliitilistes suunistes ning mulle adresseeritud missioonikirjas. Nagu ametisseastuv president on öelnud, töötab uus komisjon ühe meeskonnana, ning kavatsen teha tihedat koostööd kõigi volinikega meie ühise tegevuskava raames.

C. Sooline võrdõiguslikkus

Ametisseastuv president von der Leyen on seadnud soolise võrdõiguslikkuse oma tegevuskavas tähtsale kohale ja võtnud endale kohustuse olla eeskujuks, luues sooliselt tasakaalustatud volinike kolleegiumi. Kavatsen sama põhimõtet rakendada ka oma meeskonnas, sealhulgas kõrgema juhtkonna puhul.

Lisaks olen täielikult pühendunud soolise võrdõiguslikkuse edendamisele oma vastutusalas, kuna usun, et komisjon peab olema juhtiv jõud soolise võrdõiguslikkuse teadvustamisel ning tagama, et naised ja mehed väärtustataks ja koheldaks võrdselt. On oluline märkida, et isegi 21. sajandil ei ole see kahjuks jätkuvalt sageli normaalsus, vaid arutelu küsimus.

Minu kui esimese asepresidendi koordineeriva vastutuse all esitleti dokumenti „Strateegiline kohustus soolise võrdõiguslikkuse edendamiseks aastatel 2016–2019“. Selles nõutakse soolõimet ELi sekkumise kõigis aspektides kooskõlas Euroopa Liidu toimimise lepingus sätestatud soolise võrdõiguslikkuse süvalaiendamise põhimõttega.

Teha on veel palju ja ootan huviga uut soolise võrdõiguslikkuse strateegiat, mis on tervitav ja vajalik võimalus selle tegevuskava edasiseks tugevdamiseks.

Eelkõige oma vastutusalas püüan järgida kahetasandilist lähenemisviisi sooküsimustele ja kliimamuutustele. Kavatsen võtta meetmeid, et vähendada soolist ebavõrdsust, mida on teravdanud kliimamuutused, kuid hõlmata ka soo- ja kliimaküsimusi Euroopa arengupoliitika kõikidesse aspektidesse. Selle näiteks on naiste kaasamise ja soolise võrdõiguslikkuse toetamine ÜRO kliimamuutuste raamkonventsiooni ja selle soolise võrdõiguslikkuse tegevuskava raames toimuvatel rahvusvahelistel läbirääkimistel.

D. Sõltumatuse tagatised

Praeguse komisjoni esimese asepresidendina on nii minu organisatsioonilised sidemed kui ka finantshuvi minu majanduslike huvide deklaratsioonis Euroopa Parlamendile juba esitatud. Kõnealune deklaratsioon on täielik ja tagan, et seda ajakohastatakse igal aastal või iga kord, kui midagi muutub. Kui mind kinnitatakse komisjoni liikmeks, järgin täielikult aluslepingu sätteid ja vaimu, eelkõige kohustust tegutseda ilma juhtnõore saamata Euroopa ühistes huvides, nagu on sätestatud Euroopa Liidu lepingu artikli 17 lõikes 3 ja Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklis 245, ning ametisaladuse hoidmise kohustust, mis on sätestatud ELi toimimise lepingu artiklis 339. Kavatsen vältida ametikohti ja olukordi, mis võiksid seada kahtluse alla minu sõltumatuse, erapooletuse ja kättesaadavuse komisjonile, ning teavitan komisjoni presidenti mis tahes olukorrast, mis võib kaasa tuua huvide konflikti minu ametikohustuste täitmisel. Järgin ja austan Euroopa Komisjoni volinike käitumisjuhendi sätteid ja vaimu ning kohustun tegema oma tööd volinikuna rangetest eetikanõuetest lähtudes ja täiesti läbipaistvalt. Olen seda teinud oma praeguse ametiaja jooksul ja kavatsen seda jätkuvalt teha, kui asun täitma oma uusi kohustusi Euroopa roheline kokkuleppe valdkonnas.

2. Vastutusvaldkonna juhtimine ning koostöö Euroopa Parlamendiga

Kuidas hindaksite oma rolli volinike kolleegiumi liikmena? Kuivõrd peate end parlamendi ees vastutavaks ja kohustatuks aru andma enda ja oma vastutusala osakondade tegevuse eest? Milliseid konkreetseid kohustusi olete valmis võtma läbipaistvuse suurendamiseks, koostöö tõhustamiseks ning parlamendi seadusandlikele algatustele ja taotlustele tõhusate järeelmeetmete tagamiseks? Kas olete valmis edastama parlamendile teavet ja dokumente kavandatavate algatuste või käimasolevate menetluste kohta võrdsetel alustel nõukoguga?

Viimased viis aastat on mul olnud au ja privileeg olla Euroopa kodanike teenistuses volinike kolleegiumi liikmena ning teha tihedat koostööd Euroopa Parlamendi ja selle liikmetega mitmesugustes küsimustes, mis kuulusid minu vastutusalasse esimese asepresidendina. Olen tulihingeliselt toetanud ja toetan ka edaspidi Euroopa Parlamendi rolli Euroopa kodanike otse valitud häälena ja organina, kelle ees on Euroopa Komisjon demokraatliku mandaadi kaudu vastutav. Selles vaimus kavatsen järgnevatel aastatel jätkata head töösuhet Euroopa Parlamendi ja selle liikmetega.

Nagu olen siiani teinud, pean end parlamendi ees vastutavaks kolleegiumi töö eest kõigis minu vastutusalasse kuuluvates valdkondades, nimelt Euroopa roheline kokkuleppe valdkonnas, ja mis tahes muudes küsimustes, mille ametisseastuv president on mulle delegeerinud. Olen ka edaspidi Euroopa Parlamendi liikmete käsutuses täiskogu istungisaalis, komisjonide ja fraktsioonide koosolekutel, kolmepoolsetel kohtumistel ja

ka kahepoolset, et arutada käimasolevat tööd Euroopa rohelise kokkuleppe elluviimiseks, mille eest on mul au vastutada. Komisjoni praeguse koosseisu ametiajal olen komisjoni nimel osalenud 113 täiskogu istungil, struktureeritud dialoogi raames mitmetel parlamendikomisjonide koosolekutel ning paljudel fraktsioonide koosolekutel ja kahepoolsetel kohtumistel eri parlamendiliikmetega. Pean oma suhet Euroopa Parlamendiga väga väärtuslikuks ja oluliseks.

Juhtiva asepresidendi kandidaadina on mul otsene poliitiline roll kliimameetmete valdkonnas ja vastutus koordineerida Euroopa rohelist kokkulepet käsitlevat ulatuslikku portfelli ja volinikerühma. Tagan, et nii minu projektirühma liikmed kui ka ma ise oleme esindatud kõigis asjaomastes parlamendikomisjonides ja suhtleme nendega poliitika kujundamise kõigis etappides ning säilitame pideva poliitilise dialoogi Euroopa Parlamendi kõigi osadega. Luban, et parlamenti teavitatakse minu vastutusalasse kuuluvates valdkondades toimuvate rahvusvaheliste läbirääkimiste olulistest etappides, pidades eelkõige silmas läbirääkimisi, millega püütakse muuta teiste peamiste heitetekitajate kliimaeesmärke 2021. aastaks edasipüüdlikumaks. Olen selle ambitsioonika poliitika eest täielikult vastutav ja annan parlamendi ees aru nii enda kui oma osakonna tegevuse eest.

Võtan oma kohustusi kolleegiumi liikmena väga tõsiselt. Kollegiaalsuse põhimõte on komisjonile jätkuvalt südamelähedane ning aitab suuresti kaasa meie kohustuste täitmisele. Kliimamuutustest tingitud probleemide tõsidus nõuab terviklikku ja ühist jõupingutust ning kavatsen pöörduda kõigi oma volinikest kolleegide poole, et murda välja kapseldunud mentaliteedist ja teha koostööd selle nimel, et Euroopa suudaks ellu viia kõige ambitsioonikama poliitika kõikides valdkondades.

Lisaks pean väga oluliseks tagada kodanike osalemine õigusloomeprotsessis, parandamaks liidu demokraatlikku legitiimsust. Sellise osalusprotsessi näiteks kujuneb Euroopa kliimapakt. Üheskoos paneme paika kliimamuutustega seotud ülemineku alused kõigi jaoks.

Tagan, et nii minu projektimeeskond kui ka mina ise austame täielikult 2010. aasta raamkokkuleppe sätteid, milles on esitatud Euroopa Komisjoni ja Euroopa Parlamendi koostöö aluspõhimõtted. Lisaks sellele tagan paremat õigusloomet käsitleva 2016. aasta institutsioonidevahelise kokkuleppe täieliku järgimise. Vastutasin praeguse komisjoni raames institutsioonidevahelise kokkuleppe ettepaneku esitamise ja läbirääkimiste eest ning seetõttu pööran sellele erilist tähelepanu. Parlamendi seisukohast lähtudes on komisjoni kui terviku ühine kohustus tagada, et Euroopa Parlamendi liikmete küsimused volinikele saaksid kiire ja täpse vastuse. Võtan seda kohustust väga tõsiselt, eelkõige küsimuste puhul, millele komisjoni nimel vastamise eest vastutan ise või vastutavad minu volinikerühma liikmed.

Läbipaistvus on lahutamatu osa meie püüdlusest parandada demokraatlikku legitiimsust Euroopa kodanike silmis. Läbipaistvus on seetõttu olnud minu viimase viie aasta töö oluline prioriteet ning olen vastutanud ettepaneku esitamise ja läbirääkimiste eest uute eeskirjade puhul, mis käsitlevad kohustuslikku ühist läbipaistvusregistrit Euroopa Parlamendi ja ministrite nõukoguga, mis puudutab meie suhteid poliitikakujundamise protsessis osaleda soovivate sidusrühmadega. Andes nende läbirääkimiste teatepulga edasi järgmisele volinikule, jätkan komisjoni esitatud rangete põhimõtete järgimist ja kaitsmist, mille alusel oleme tegutsenud viimased viis aastat.

Viimase viie aasta jooksul olen töötanud ka selle nimel, et komisjoni poliitikakujundamise menetlused oleksid võimalikult läbipaistvad ja kodanikusõbralikud.

Selleks oleme vastu võtnud uue parema õigusloome tegevuskava ja seda rakendanud. Esmakordselt oleme taganud, et avalikkusega konsulteeritakse poliitikakujundamise protsessi kõigis etappides – alates esimesest suletõmbest, kogu õigusaktide koostamise etapi jooksul ja isegi pärast komisjoni ettepanekute üleandmist kaasseadusandjatele, kogudes kodanikelt tagasisidet ning edastades selle parlamendile ja nõukogule arutamiseks. Komisjon on taganud ka selle, et sõltumatu õiguslik kontroll ja üksikasjalik mõju hindamine on muutunud õigusloomeprotsessi struktureeritud osaks, ning on kehtestanud läbivaatamisprotsessi, et tagada olemasolevate õigusaktide eesmärgipärasus.

Institutsioonidevaheliste töömeetodite läbipaistvusega seoses on mul kohustus rakendada Euroopa Parlamendi ja Euroopa Komisjoni suhete raamkokkuleppe ning institutsioonidevahelise parema õigusloome kokkuleppe sätteid. Kolm institutsiooni teevad jätkuvalt koostööd, et luua ühine õigusloomeportaal.

Olen täiesti teadlik sellest, et teabe ja dokumentide esitamine on oluline tahk Euroopa Parlamendi ja komisjoni vahelise partnerluse süvendamisel. Lissaboni lepingus on sätestatud parlamendi ja nõukogu kui kaasseadusandjate võrdsus ning ma tagan, et seda järgitakse seoses sellega, kuidas jagatakse teavet minu vastutusalas olevates valdkondades.

Mul on hea meel, et ametisseastuv president von der Leyen on valmis alustama Euroopa Parlamendi ja nõukoguga arutelusid esikandidaatide süsteemi ja riikidevaheliste nimekirjade üle. Lisaks on ta selgelt toetanud Euroopa Parlamendi algatusõigust, järgides täielikult proportsionaalsuse, subsidiaarsuse ja parema õigusloome põhimõtteid. Luban rakendada seda põhimõtet kooskõlas ametisseastuva presidendi suunistega, mille ta sätestab komisjoni töömeetodites. Toetan täielikult neid eesmärke, mis annavad Euroopa Parlamendile poliitilise kaalu, milleks tal on otse valituna õigus.

Keskkonna-, rahvatervise- ja toiduohutuse komisjoni küsimused

3. Euroopa kliimaõigus / Euroopa pürgimus 2030

Kuidas tagab ELi kliimaõigus, lisaks 2050. aasta kliimanetraalsuse eesmärgile, et kõikide sektorite õigusaktid on pikaajalise eesmärgiga kooskõlas? Milliste mehhanismide abil tagate, et kõik liikmesriigid ja sektorid annaksid oma osa heitkoguste märkimisväärsesse vähendamisse, mida nõuab Pariisi kokkulepe, ja et EL saavutaks kõigis sektorites võimalikult kiiresti nullilähedase heite? Milliseid konkreetseid meetmeid kavatsete võtta, et suurendada ELi heitkoguste vähendamise eesmärki 2030. aastaks? Kuidas tagate, et Euroopa Komisjoni panus käimasolevasse ühise põllumajanduspoliitika reformi oleks täielikult kooskõlas roheline kokkuleppe põhimõtetega, sealhulgas kliimanetraalsuse põhimõtetega? Kuidas mõjutab komisjoni kavandatud põhimõte „üks sisse, üks välja“ ELi kehtivaid õigusakte ja roheline kokkuleppe eesmärkide taset?

Olen optimistlik, et kõik liikmesriigid kiidavad varsti Euroopa Ülemkogu heaks 2050. aasta kliimanetraalsuse eesmärgi. See peaks olema kiireloomuline prioriteet, mis annab meile tugeva poliitilise aluse Euroopa roheline kokkuleppe jaoks toimuvaks laiemaks tööks. Euroopa Komisjoni ametisseastuv president ja mina oleme võtnud poliitilise kohustuse muuta roheline kokkuleppe komisjoni tunnuseks. See peab seostama kliimanetraalsuse saavutamiseks tehtava tegevuse looduskapitali säilitamisega, tagades samal ajal õiglase ökoloogilise ülemineku, kus kedagi ei jäeta kõrvale. Selline mõtelaad peab saama omaseks kõigile volinikele. Annan oma panuse, et kujundada seda uut mõtteviisi, suheldes teiste inimestega komisjonis ja muudes institutsioonides.

ELi uue kliimaseadusega, mille esitame osana Euroopa rohelisest kokkuleppest ametisoleku esimese 100 päeva jooksul, soovime muuta poliitika kujundamist ja oma ühiskonna korraldust. Teen ettepaneku kliimaseaduseks, milles sätestatakse 2050. aasta kliimaneutraalsuse eesmärk, ning mis veelgi tähtsam, määratakse kindlaks pikaajaline suund selle eesmärgi täitmiseks kõigi meie poliitikavaldkondade abil. Euroopa rohelise kokkuleppega nähakse ette meie eesmärk integreerida 2050. aasta kliimaneutraalsuse eesmärk kõikidesse ELi poliitikavaldkondadesse. See aitab meil tagada õiglase ülemineku, sealhulgas ELi eelarve tulemusliku kasutamise kaudu. Kokkuleppes rõhutatakse vajadust kõigi majandussektorite ja ühiskonna ühiste jõupingutuste järele. Lisaks sätestatakse selles vajadus suurendada vastupanuvõimet kliimamuutustele ning nende mõjuga kohanemist, et kaitsta inimesi ja planeeti.

EL on juba näidanud, et suudab kliimaalased ambitsioonid sobitada vajalike vahendite ja õigusaktidega, seega ei astu me tundmatusse. Viimastel aastatel oleme teinud olulisi edusamme, leppides kokku 2030. aasta kliima- ja energiaalastes õigusaktides, mis range rakendamise korral vähendavad hinnanguliselt kasvuhoonegaaside heitkoguseid 2030. aastaks 45% võrreldes 1990. aasta tasemega. Nüüd on meil vaja edasi liikuda, et saavutada 2030. aastaks seatud kõrgemad eesmärgid ja 2050. aasta siht – kliimaneutraalne Euroopa.

Juhtimisstruktuurid mängivad olulist rolli, tagamaks, et meil on olemas asjakohased kavandamis-, järelevalve-, aruandlus- ja kontrollisüsteemid. Liikmesriigid koostavad juba oma riiklikke energia- ja kliimakavasid kooskõlas energialiidu juhtimise määrusega, et tagada kliima- ja energiapoliitika parem koordineerimine ja sidusus. Selle protsessi raames on paljud riigid juba kehtestanud pikaajalised kliimaeesmärgid. Tagan, et komisjon toetab jätkuvalt liikmesriike kokkulepitud ambitsioonitaseme saavutamisel. Usun, et suudame oma uued pikaajalised eesmärgid sellesse juhtimisstruktuuri integreerida. Ma usun ka, et kliimaeesmärgid peaksid olema kesksel kohal Euroopa poolaasta raames koos kestliku arengu eesmärkidega. Teen selle tagamiseks tihedat koostööd Valdis Dombrovskisega.

On vaja tõhustada 2030. aasta eesmärkide poole liikumist, et saavutada 2050. aastaks kliimaneutraalsus. Seepärast kavatsen täita ametisseastuva presidendi poliitilistes suunistes esitatud ambitsiooni vähendada heitkoguseid 2030. aastaks vähemalt 50% ning esitada 2021. aastaks kava, et saavutada eesmärk vähendada heitkoguseid 55%. Peame seda tegema vastutustundlikul viisil, millega tuleb kaasa Euroopa ühiskond ning mis julgustab ambitsioonikamaid rahvusvahelisi meetmeid.

Kasvuhoonegaaside heite suurema vähendamise saavutamiseks on tõenäoliselt vaja meie kliimaalaseid õigusakte täielikult või osaliselt ajakohastada. Nende hulka kuuluvad ELi heitkogustega kauplemise süsteemi direktiiv, jõupingutuste jagamist käsitlev otsus ning maakasutuse, maakasutuse muutuse ja metsanduse (LULUCF) määrus. Komisjoni talitused viivad kiiresti läbi mõju ja kulude ning loomulikult ka kasu põhjaliku analüüsi 2030. aasta eesmärkide suurendamise kohta. See kehtib ka olemasolevate energiaalaste õigusaktide kohta, nagu energia maksustamise direktiiv, taastuvenergia direktiiv, energiatõhususe direktiiv ja võimalikud muud liidu õigustiku asjakohased osad. Muutusi esilekutsuv tegevus ringmajandusele ülemineku kiirendamiseks loob samuti sünergia vähese CO₂-heittega majandusega. Sama oluline on kasutada täiel määral looduspõhiste lahenduste potentsiaali. Viime läbi majandusliku, sotsiaalse ja keskkonnamõju põhjaliku hindamise ning konsulteerime laialdaselt sidusrühmadega. Lahenduste otsimisel ei sea me endale piiranguid. Euroopa rohelise kokkuleppe olemus seisneb selles, et me kõik peame tegelema keskkonna- ja kliimaküsimustega kui ühise ülesandega ühise heaolu

saavutamiseks. Kavatsen pöörata erilist tähelepanu maksustamise, põllumajanduse, energeetika, transpordi, ringmajanduse, toiduainete tootmise, toidu raiskamise ja tarbijate käitumise võimalikule rollile.

Selles protsessi käigus ei tohi me kõrvale astuda heitkoguste viivitamatust vähendamisest, rakendades juba kokku lepitud kehtivaid õigusakte. On äärmiselt oluline, et mis tahes tulevased õigusaktide muudatused tugineksid sellele, mida me oleme juba otsustanud teha. Kehtivate õigusaktide sihikindel rakendamine on väga tähtis. See on meie usaldusväarsuse küsimus sisemiste sidusrühmade ja rahvusvaheliste partnerite silmis. Liikmesriigid koostavad oma riiklikud energia- ja kliimakavad käesoleva aasta lõpuks. Tagan, et komisjon jätkab nende tõhusat toetamist ELi tasandil kokku lepitud eesmärkide saavutamises.

Põllumajandusel on oluline roll, et saavutada 2050. aastaks kliimaneutraalne Euroopa majandus. Maa on meie kõige väärtuslikum ressurss, mis tagab meile toidu, peavarju ja suurepärase elurikkuse ning aitab meil õige majandamise korral kliimamuutusi leevendada. Peame seda kaitsma reostuse eest ja maad mitte välja kurnama. Kestlik maakorraldus on otsustava tähtsusega. Ajavahemikuks 2021–2027 kavandatud ühise põllumajanduspoliitika (ÜPP) eesmärk on anda oluline panus ELi kliimaeesmärkide saavutamisse seoses loodusvarade, elurikkuse ja loomade heaoluga. Vähemalt 40% ühise põllumajanduspoliitika kogueelarvest suunatakse kliimameetmetele ja vähemalt 30% maaelu arengu sambast läheb kliima ja keskkonnaga seotud eesmärkidele. Kavatsen teha tihedat koostööd põllumajanduse ja maaelu arengu volinikuga, et maksimeerida kliimaambitsioonid ja minimeerida põllumajandussektori keskkonnamõju, kasutades võimalikult hästi ära tulevases ÜPPs kavandatud vahendeid. Komisjon jälgib rangelt igal aastal ÜPP kulutusi, teeb tihedat koostööd kõigi liikmesriikidega ja hoiab Euroopa Parlamenti korrapäraselt kursis.

Lisaks ÜPP-le tuleb välja töötada laiem strateegia, mis käsitleb kogu toiduainete tootmise ja tarbimise ahelat. Peame pöörama erilist tähelepanu toiduainete tootmise tõhusate ja kestlike meetodite edendamisele. Peame suurendama oma toetust innovatsioonile, digiteerimisele ja arukatele tehnoloogiatele, et aidata vähendada pestitsiidide ja väetiste kasutamist ning samuti vähendada heitkoguseid kooskõlas komisjoni nullheite ambitsiooniga. Komisjon esitab Euroopa roheline kokkuleppe osana strateegia „talust toidulauani“.

Ambitsioonikate eesmärkide saavutamine nõuab väga arukat poliitikakujundamist. Peame vältima selle tegemist, mis ei ole vajalik, kuid meil peab olema julgus teha seda, mida on vaja teha. Ning teha seda hästi. Sellega kaasnevad kulud. Peame tagama, et meie meetmetest saadav kasu õigustaks neid kulusid ja väldiks tarbetut koormust. Seda peab tegema nii uute kavandatavate õigusaktide kui ka juba kehtivate õigusaktide osas. See ei tähenda dereguleerimist, vaid sobivat reguleerimist, et vältida meie ettevõtete ja kodanike ülekoormamist. Põhimõte „üks sisse, üks välja“ vähendab seda koormust.

See lähenemisviis ei piira mingilgi moel Euroopa roheline kokkuleppe ambitsioonikust. Kuuleme inimestelt ja ettevõtjatelt (eriti väikeettevõtjatelt), et ELi õiguse rakendamisest tulenevad aruandluskohustused on mõnikord liiga suured. Uurin võimalust vähendada aruandekohustust energia- ja kliimapolitiika valdkonnas. Meie eesmärk on saavutada suur lihtsustamine, ühtlustades praegused ja sageli killustatud aruandluskohustused, mis tulenevad ELi peamistest energia-, kliima- ja muude energialiidu valdkondade õigusaktidest.

4. Rahalised vahendid ja õiglase ülemineku fond

Nagu Teie missioonikirjas märgitud, saab Euroopa roheline kokkulepe toimida ainult siis, kui see kaasab inimesi ja tagab, et kedagi ei jäeta kõrvale. Milliseid meetmeid tuleks Teie arvates lisada kestlikku investeerimiskavasse? Milline on Teie arvates Euroopa Investeerimispanka roll Euroopa kliimapangana? Kuidas tagaksite, et ELi eelarve on täielikult kooskõlas liidu eesmärkidega kliima ja elurikkuse valdkonnas? Milliseid meetmeid võtaksite keskkonnale kahjulike toetuste lõpetamiseks? Milliseid konkreetseid meetmeid kavatsete võtta, et tagada õiglase ülemineku CO₂-neutraalsele majandusele, ja kuidas täpsemalt koordineerite tööd uue õiglase ülemineku fondi osas? Kas toetate roheliste võlakirjade arvu suurendamist Euroopa Keskpanka portfellis ja kuidas kavatsete tagada nende roheliste võlakirjade keskkonnaeesmärkidele vastavuse?

Euroopa roheline kokkuleppe elluviimiseks ja selleks, et olla 2050. aastaks esimene kliimanutraalne maailmajagu, peab meie ambitsioonidega kaasnema investeringute suurendamine. Planeedi päästmine ei ole odav, kuid selle tegemata jätmise kulu on veelgi suurem. Mida kiiremini me tegutseme, seda vähem kulukaks see kujuneb ja seda rohkem me saavutame. EL peab tõhustama avaliku sektori investeringuid, stimuleerima käitumuslikke muutusi ning suurendama jõupingutusi erakapitali suunamiseks kliimameetmetesse. Kuigi see kujutab endast suurt väljakutset, on see ka hea võimalus innovatsiooni, töökohtade loomise, majanduskasvu ja konkurentsivõime edendamiseks ELis.

Kestliku Euroopa investeerimiskava eesmärk on toetada triljoni euro ulatuses investeringuid järgmise kümne aasta jooksul üle kogu ELi. Kavas ühendatakse kolm rahastamisliiki: ELi vahendid, võimendatud avaliku ja erasektori investeringud (eelkõige InvestEU programmi kaudu) ning riiklik kaasrahastamine. Erasektori rahastamine peab mängima olulist rolli, kuna suurte investeerimisvajaduste rahuldamiseks ei piisa ainult avaliku sektori rahastamisest. Kavatsen teha koostööd Valdis Dombrovskisega tagamaks, et meie investeringud kõigis majandussektorites hõlbustaksid täielikku ja õiglast üleminekut kliimanutraalsele ja kestlikule ELile. Peame kasutusele võtma ka sihtotstarbelised vahendid, nagu innovatsioonifond ja ELi heitkogustega kauplemise süsteemi raames loodud moderniseerimisfond, et ergutada uute puhaste tehnoloogiate innovatsiooni tööstuses ja energiasektoris ning toetada energiasüsteemide ajakohastamist madalama sissetulekuga liikmesriikides.

Euroopa Investeerimispank (EIP) on juba praegu maailma suurim mitmepoolne kliimameetmete rahastaja, mis pühendab vähemalt 25% oma investeringutest kliimamuutuste leevendamisele ja nendega kohanemisele. Mul on hea meel, et EIP püüab nüüd oma jõupingutusi tõhustada ning kavatses 2025. aastaks suunata 50% oma koguinvesteringutest võitlusse kliimamuutuse vastu. Selle suurema eesmärgi saavutamiseks tuleb välja töötada sobivad ja pangasõbralikud projektid. Avaliku sektori finantseerimisasutustel, nagu Euroopa Investeerimispangal, on oma roll selliste projektide väljatöötamisel ja nende aitamisega saavutada kliima- ja keskkonnakasu kogu ELis. Minu arvates võiks EIP kui Euroopa kliimapank, mis on tihedalt seotud kestliku investeerimiskavaga, toetada liikmesriike investeerimisel ning murranguliste ja uute tehnoloogiate kasutuselevõtmisel.

Sellega seoses sooviksin meelde tuletada, et kuigi ELi eelarve maht on piiratud, mis on võrreldav valitsemissektori kogukulutustega, moodustades umbes 2% avaliku sektori kulutustest Euroopas, on tegemist investeerimiseelarvega, millel on suur võimendav

mõju era- ja avaliku sektori rahastamisele. See on oluline vahend Euroopa rohelise kokkuleppe elluviimiseks. Praeguse komisjoni esitatud mitmeaastase finantsraamistiku ettepanekud on hea alus meie eesmärkide saavutamiseks. Komisjon on teinud ettepaneku, et EL pühendab oma 2021.–2027. aasta eelarvest (320 miljardit eurot 7 aasta jooksul) veerandi kliimaga seotud meetmetele. See kohustus kajastub kliimaga seotud kulutustes kõigis ELi programmides. Rohelise kokkuleppega võetud kohustuste täitmiseks on vaja teha mõned kohandused komisjoni läbirääkimispositsioonis, vältides samal ajal viivitusi praegustes läbirääkimistes, mis võivad mõjutada uute programmide käivitamist.

Kestlikkust on võetud arvesse ka üksikutes programmides ning olen kindel, et seda kohaldatakse programmitöö ja rakendamise kõigis etappides. Praegu koostame konkreetseid suuniseid kestlikkuse hindamise kohta, tagamaks, et kõiki kestlikkuse mõõtmeid – kliima-, keskkonna- (sealhulgas elurikkus) ja sotsiaalset mõõdet – võetakse täielikult arvesse tulevase InvestEU programmi rahastamis- ja investeerimistingutes. Veel üks oluline osa on programm LIFE – ainus ELi programm, mis on täielikult pühendatud keskkonna ja kliima kaitsmisele. Suhteliselt tagasihoidliku eelarvega programm LIFE on tõhus vahend selliste uuenduslike projektide toetamiseks, mis aitavad otseselt kaasa ELi kliima- ja elurikkuse eesmärkide saavutamisele. Ajavahemikuks 2021–2027 on komisjon teinud ettepaneku suurendada programmi LIFE ligikaudu 60% ulatuses, et jõuda kokku 5 miljardi euroni, keskendudes rohkem loodusele ja elurikkusele (ja energiasüsteemi ümberkujundamisele).

Nüüd peavad kaasseadusandjad jõudma nende sätete osas lõplikule kokkuleppele. Kui uus mitmeaastane finantsraamistik heaks kiidetakse, töötan nii oma kolleegidega komisjonis kui ka koos liikmesriikidega hoolikalt, et tagada kliimaküsimuste peavoolustamise eesmärgi saavutamine ja ELi eelarve tulemuslik kasutamine, toetamaks üleminekut kliimanetraalsusele.

EL ja selle liikmesriigid on võtnud rahvusvahelisi kohustusi kaotada ebatõhusad fossiilkütuste toetused, seda nii G7 ja G20 raames kui ka Pariisi kokkuleppes. Hoolimata nendest kohustustest, ei ole fossiilkütuste toetused ajavahemikus 2008–2016 märkimisväärselt vähenenud, jäädes püsima ligikaudu 55 miljardi euro juurde aastas. On selge, et liikmesriikidel on veel palju teha, et need toetused lõpetada, ning luban teha poliitilist tööd riikide valitsustega nende toetuste järkjärguliseks lõpetamiseks. Ettevõtetele maksmine, et nad meie planeeti reostaks, on kindlasti asi, mida peame kiiremas korras vältima hakkama.

Energialiidu juhtimise määru kohaselt peavad liikmesriigid lisama oma riiklikesse energia- ja kliimakavadesse energiatoetuste, sealhulgas fossiilkütuste, ning nende järkjärguliseks lõpetamiseks kavandatud riikliku poliitika ja meetmete kirjelduse. Kõik liikmesriigid peavad rohkem ära tegema, et teavitada komisjoni olemasolevatest fossiilkütuste toetustest ja nende vähendamise poliitikast. Komisjon on esitanud liikmesriikidele soovitusel ja jälgib tähelepanelikult nende täitmist. Euroopa tasandil tagan, et energia maksustamise direktiivi läbivaatamise eesmärk on viia see õigusakt kooskõlla meie sooviga kaotada fossiilkütuste toetused. Kavatsen teha tõhusat koostööd liikmesriikidega, et leida tuge. Samas teame, et ELi maksustamisalased õigusaktid nõuavad liikmesriikide ühehäälselt otsust, mis takistab sageli eesmärkide saavutamist. Kui liikmesriigid suhtuvad kliimameetmetesse tõsiselt, peame selle ühehäälsuse küsimuse lahendama. Ka komisjon on teinud selles küsimuses ettepanekuid, millega ma edasi tegelen.

Rohelise üleminekuga seoses on minu peamine eesmärk tagada, et kedagi ei jäeta kõrvale ning et pakutavad võimalused on sobivalt jaotatud. Kuigi kodanikud toetavad selgelt poliitilisi meetmeid üldiseks võitluseks kliimamuutuste vastu, oleme näinud, et üksikud meetmed võivad tekitada vastuseisu. Ja nagu me teame, ei ole kõik liikmesriigid ja piirkonnad rohemajandusele üleminekul algusest peale võrdses seisus. Üle kaheksa miljoni eurooplase töötab süsinikumahukates sektorites, näiteks kemikaalide, mineraaltoodete ja metallide tootmises. Saared seisavad samuti silmitsi konkreetsete probleemidega, mis on seotud üleminekuga fossiilkütustega elektri tootmiselt või kütmiselt muudele energialiikidele, samuti on üleminek keeruline transpordi puhul, mis seob neid ülejäänud Euroopaga. Ülemineku edukus sõltub sellest, kuidas neid eurooplasi ja tegelikult kõiki eurooplasi arvesse võetakse.

See nõuab suuri jõupingutusi riiklike ja Euroopa tasandi meetmete osas. Järgmise mitmeaastase finantsraamistiku alusel toetavad Euroopa tasandil üleminekut järgmised vahendid: ühtekuuluvuspoliitika, programm LIFE, ELi heitkogustega kauplemise süsteemi moderniseerimis- ja innovatsioonifondid, Globaliseerumisega Kohanemise Fond, InvestEU ja programm „Euroopa horisont“.

Lisaks olemasolevatele vahenditele on uus komisjon pühendunud õiglase ülemineku fondi loomisele. Kõnealune fond täiendab olemasolevaid vahendeid, keskendub ülemineku sotsiaalsetele tagajärgedele ning võimaldab kõige enam mõjutatud piirkondadel toetada majanduse mitmekesistamist ja moderniseerimist. Eelkõige aitab see täita lõhe piirkondliku tööjõu olemasolevate oskuste ning kasvavates ja muutuvates sektorites nõutavate oskuste vahel. See peaks olema võimas vahend, mis aitab tõhusalt toetada inimesi ja kogukondi, kes on kõige rohkem mõjutatud CO₂-heite vähendamisest, sealhulgas tööstus-, söe- ja energiamahukates piirkondades. Tehes koostööd inimeste hüvanguks toimiva majanduse valdkonna juhtiva asepresidendi kandidaadiga ja majandusvoliniku kandidaadiga, uurin ka võimalusi kasutada sel eesmärgil InvestEU fondi. Arvestades fondi horisontaalset olemust, kavatsen teha tihedat koostööd ühtekuuluvuspoliitika ja reformide, eelarve ja halduse ning energeetika volinikega, et koordineerida valdkonna tööd. Kuigi töö kolleegiumi kavandatavate praktiliste korralduste üksikasjade osas on käimas, tagan ma, et see on vahend, mille puhul kõik komisjoni talitused teevad koostööd piirkondade ja liikmesriikidega, et töötada välja tõhus programmitöö ja teha kindlaks konkreetsed projektid.

Euroopa Keskpank teeb otsuseid oma portfelli struktuuri kohta täiesti sõltumatult, kuid märgin, et Euroopa Keskpangal on juba väike hulk rohelisi võlakirju. Roheliste võlakirjade turg on endiselt suhteliselt väike ja me peaksime selle arengut edendama. Üks piiranguid, mida märkis ka pr Lagarde oma vastustes Euroopa Parlamendile, on see, et vara liigitamine „roheliseks“ ei ole veel piisavalt selge. Ametisseastuv president on rohelise rahastamise strateegia väljatöötamise usaldanud inimeste hüvanguks toimiva majanduse valdkonna juhtivale asepresidendile, tagamaks, et saame teha otseinvesteeringuid ja rahastada üleminekut kliimaneutraalsele majandusele. Abi oleks selge taksonoomia väljatöötamisest, kuid peaksime kaaluma ka muid vahendeid. Näiteks avaldas ELi jätkusuutliku rahanduse tehniline eksperdirühm 2019. aasta juulis aruande ELi roheliste võlakirjade standardite kohta ning me analüüsisime nende järeldusi hoolikalt ja tegeleme nendega vajaduse korral edasi.

5. Transpordist pärit heitkogused

Milliseid konkreetseid meetmeid kavatsete võtta, et hõlmata laevandus ja lennundus täielikult ELi kliimameetmetega? Ametisseastuv president andis ka selgelt mõista, et toetab Euroopa Parlamendi algatusõigust. Kas kohustute sellega seoses tõsiselt arvestama ja toetama muudatusi, mis on seotud ELi heitkogustega kauplemise süsteemi laiendamisega merendussektorile ja mille Euroopa Parlament võiks tulevikus vastu võtta, nagu komisjon on märkinud direktiivi (EL) 2018/410 II lisas ja otsuses (EL) 2015/1814? Kuidas kavatsete tagada, et kliimameetmete peadirektoraat säilitaks ELi heitkogustega kauplemise süsteemi rakendamise ja tulevase muutmise osas täieliku vastutuse ja juhtrolli?

Kõik majandussektorid peavad andma õiglase panuse ELi kliimaeesmärkide saavutamisse ja kasvuhoonegaaside heitkoguste vähendamisse. Peame pöörama erilist tähelepanu transpordisektorile, mille heitkogused on märkimisväärsed ja kasvavad jätkuvalt, ning tagama, et kõnealune sektor allub kindlalt Euroopa rohelisele kokkuleppele. Et meie transpordisektor oleks sobiv puhta, digitaalse ja tänapäevase majanduse jaoks, esitab transpordivolinik tervikliku säästva ja aruka liikuvuse strateegia ning teen temaga selles küsimuses tihedat koostööd. Hoolimata probleemidest, olen arvamusel, et see annab võimaluse teha positiivseid muutusi kõigi meie kui eurooplaste elus.

Liiga paljud meist elavad linnades, kus me oma igapäevastel teekondadel kõhime ja läkastame saastavate autode rohkuse tõttu. Paljud teised eurooplased elavad aga kaugetes või liiga väheste ühendustega piirkondades ning sõltuvad liigselt isiklikest autodest, sest ühistransport ei ole piisav või ei pakuta neile kaugtöölahendusi. Sageli maksavad nad kütuse eest rohkem, sest selle kohaletoimetamine on kallis. Mõned eurooplased eelistaksid sõita töö asjus või vabal ajal rongiga, kuid majanduslike või ajaliste piirangute tõttu valivad nad odavlennud, kuna me ei ole piisavalt investeerinud kaugetesse ja piiriülestesse raudteeühendustesse. Euroopa roheline kokkulepe annab võimaluse taasühendada meie külad ja linnad, tasakaalustada nende ebavõrdsust ning samal ajal puhastada Maa atmosfääri ja hingatavat õhku.

Transpordist tulenev heide nõuab meetmete kogumit, sealhulgas ELi heitkogustega kauplemise süsteemi. Transpordi heitkoguste vähendamine vastavalt meie kliimanetraalsuse eesmärkidele eeldab ulatuslikku ja ambitsioonikat säästva liikuvuse poliitikat. Meil tuleb tagada alternatiivkütuste kiirem arendamine lennunduse ja laevanduse jaoks ning järgmistel aastatel tuleb luua nende kütuste turud. Peame energia maksustamise direktiivi alusel läbi vaatama nende kütuste maksustamise, et viia see kooskõlla meie kliimaeesmärkidega. Meie esitatav Euroopa kliimapakt võib mängida olulist rolli käitumuslike muutuste suunamisel ja õhutamisel transpordi valdkonnas ning see moodustab olulise osa üleminekust.

Kuigi lennundus on alates 2012. aastast hõlmatud ELi heitkogustega kauplemise süsteemiga, eraldatakse praeguse süsteemi kohaselt lennuettevõtjatele igal aastal 85% saastekvootidest tasuta. Seda näitajat tuleb aja jooksul vähendada. Uurime võimalusi heitkogustega kauplemise süsteemi põhjaliku läbivaatamise raames, mille eesmärk on koostada kava ELi 2030. aastaks seatud eesmärgi suurendamiseks 55 protsendini.

Oleme juba kehtestanud laevanduse kasvuhoonegaaside heitkoguste seiret ja aruandlust käsitlevad ELi õigusaktid. 2018. aasta veebruaris võttis komisjon kohustuse kaaluda Euroopa Parlamendi muudatusettepanekuid merenduse heitkoguste kohta. Kui Euroopa Parlament esitab omaalgatuslike arvamuste ettepanekud, siis käsitleme neid loomulikult kooskõlas komisjoni poliitiliste suuniste ja töömeetoditega.

Laevanduse ja lennunduse heitkoguste vähendamisel tuleb arvesse võtta ka rahvusvahelist mõõdet, sest nii Rahvusvahelises Tsiviillennunduse Organisatsioonis (ICAO) kui ka Rahvusvahelises Mereorganisatsioonis (IMO) on käimas algatused, mida EL jõuliselt toetab. Teeme kõik, mis meie võimuses, et veenda teisi riike ICAOs ja IMOs nende algatustega edasi minema, ning võtame neid rahvusvahelisel tasandil saavutatud edusamme arvesse edasise ELi meetmeid kavandades.

Ametisseastuv president on usaldanud mulle üldise vastutuse Euroopa roheline kokkuleppe kooskõlastamise eest, sealhulgas kliimameetmete peadirektoraadi otsese juhtimise kaudu. Selle töö käigus määran kursi, koordineerin tööd, esitan ettepanekuid ning teen tihedat koostööd kõigi volinike ja nende talitustega, et saavutada meie eesmärgid.

6. Teiste tähtsamate majandusriikide panus

Lisaks Euroopa roheline kokkuleppe eest vastutava juhtiva asepresidendi ametile saab Teie ülesandeks ka juhatada ELi nimel rahvusvahelisi kliimaläbirääkimisi. Kuidas tagate, et kõigi suurimate heitetekitajate eesmärged suurendatakse kooskõlas Pariisi kokkuleppes sätestatud ajakavaga? Kas võtate südameasjaks tugevama ja laiahaardelisema kliimadiplomaatia strateegia, et edendada ülemaailmset üleminekut ja suurendada ülemaailmseid eesmärged? Kas tagate, et Euroopa nõuab rahvusvahelisi kliimamuutustega seotud rahastamise eesmärged, mis vastaksid paremini nende eesmärkide kiireloomulisusele, ja suurendab oma panust rahvusvaheliste kliimameetmete rahastamisse?

Kuna EL vastutab umbes 9% ülemaailmsete heitkoguste eest, on meil võimalik kliimamuutuste probleem lahendada ainult siis, kui teised meie eeskujuga järgivad. Seepärast peab EL juhtima rahvusvahelisi läbirääkimisi kooskõlas ÜRO kliimamuutuste raamkonventsiooni alusel sõlmitud Pariisi kokkuleppega, et suurendada teiste peamiste heitetekitajate ambitsioonikust 2021. aastaks.

Euroopa Liit on alati olnud teerajaja üleilmsete standardite kehtestamisel, olgu see siis kliima- ja keskkonnameetmed, tarbijakaitse või töötajate õigused. Meie kogemus näitab, et kui Euroopa näitab eeskujuga, siis teised riigid ja piirkonnad kogu maailmas järgnevad. Lisaks annab see Euroopale konkurentsieelise. Kogu maailmas teatakse, et kliimamuutused on probleem, mida juhid peavad lahendama, ning et peame oma majandusmudeli põhjalikult ümber kujundama. Kui suudame näidata, et Euroopa roheline kokkulepe on hea majanduskasvu, töökohtade loomise, kaubanduse ja eksportijate seisukohast, siis on kogu maailma tööstus ja juhid veendunud, et see on õige investering, mis toob kasu ka kodanikele tänu keskkonnasäästlikumale ja tõhusamale ühistranspordile, puhtamale õhule ning vähem saastatud jõgedele ja ookeanidele. Ebastabiilses geopoliitilises olukorras peame jätkama mitmepoolset tegutsemist, seades samas prioriteediks tugevdatud kahepoolse koostöö peamiste partnerite ja suuremate heitetekitajatega. Peame julgustama teisi Pariisi kokkuleppe eesmärkide saavutamisel. See on eriti oluline G20 riikide (sh Hiina) kontekstis, mille heitkogused moodustavad umbes 80% ülemaailmsest heitest.

2015. aasta Pariisi kliimakokkuleppe, mida täiendab 2018. aasta Katowice kliimapakett, moodustab olulise raamistiku ülemaailmsetele kliimameetmetele ning on teejuht üleilmsel üleminekul kliimanetraalsusele ja kliimamuutustele vastupanuvõimele. Kavatsen oma ametiaja jooksul pöörata tähelepanu Pariisi kokkuleppe usaldusväärsuse tagamisele ja töötada selle nimel, et poliitikameetmeid jõuliselt rakendada ja kiirendada eesmärkide suurendamist, eelkõige maailma suurimate heitetekitajate poolt.

Soovin jagada meie kogemusi ja toetada rahvusvahelisi partnereid nende riiklikult kindlaksmääratud panuste rakendamisel. Nagu Euroopa õiglase ülemineku puhul pööran samuti tähelepanu kliimameetmetele, milles võetakse arvesse kõige ebasoodsamas olukorras olevaid inimesi ning mis hõlmavad kohanemist ja suuremat vastupanuvõimet. Selles kontekstis on meie rahvusvahelisel arengupoliitikal määrav roll. Minu ülesanne on säilitada meie jõud ja usaldusväärsus kliimadiplomaatia rahvusvahelistes etappides. Kliimal peab olema jätkuvalt oluline roll ELi diplomaatia kõigil tasanditel, sealhulgas rahastamisvahendite tõhusal kasutamisel. Peame tugevdama ja peavoolustama kliimameetmeid kogu reaalmajanduses, pidades silmas meie kaubandus- ja arengupoliitikat ning keskendudes eelkõige sellistele valdkondadele nagu energeetika, transport, metsandus, põllumajandus ja maakasutus, innovatsioon, kaubandus, investeerimiskliima parandamine ja keskkonnahoidliku rahastamise mobiliseerimine.

Soovin tagada, et ELi kaubanduspoliitika aitaks kaasa kliimameetmete edendamisele partnerriikides. Toetan tungivalt rangete ja jõustatavate kliimaalaste sätete lisamist ELi kaubandus- ja poliitilistesse lepingutesse.

7. Konkurentsivõime ja kasvuhooonegaaside heite ülekandumine

Kuidas kavatsete edendada investeerimist uutesse puhastesse tehnoloogiatesse ning pakkuda stiimuleid Euroopa tööstuse üleminekuks kliimanetraalsele majandusele, kasutades seejuures maksimaalselt ära majanduslikke ja tööhõive võimalusi, mida selline üleminek pakub? Kas esitate CO₂-neutraalse tööstuste strateegia? Milliseid meetmeid kavatsete võtta, et tagada ELi konkurentsivõime ja õiguskindlus, tegemata järeleandmisi ELi kõrgetes kliima- ja keskkonnastandardites? Millist rolli täidab Teie arvates mehhanism, millega korrigeeritakse imporditavate kaupadega seotud süsinikdioksiidiheite maksustamist, või sarnased meetmed, nagu on kirjeldatud poliitilistes suunistes, ning kuidas Te seda kavandaksite, nii et see oleks WTO nõuetega kooskõlas?

Üleminek kliimanetraalsele ja ringmajandusele pakub olulist võimalust ELi majanduse pikaajalise konkurentsivõime tõstmiseks kestlikumale alusele, et kaotada sõltuvus fossiilkütustest ja luua uusi töökohti, kus vajatakse uusi oskuseid. Selline moderniseerimine annab Euroopa ettevõtjatele võimaluse nii riigisiselt kui ka kogu maailmas. Ressursside säästev kasutamine ja ringmajandus võivad 2030. aastaks luua 1,8 triljoni euro suuruse puhaskasu ning aidata kaasa meie majanduslikule sõltumatusle ja tehnoloogilisele suveräänsusele, kõrvaldades või vähendades meie sõltuvust imporditud energiast ja toorainetest.

Turud võivad muudatusi esile kutsuda, kuid teevad seda sageli hilja ning võtmata arvesse õiglaseid tagajärgi ja kasu õiglast jaotamist. Seega on meil poliitiline kohustus kasutada turge arukalt, vähendades nende tõrkeid, et tagada mitte ainult keskkonnavalne, vaid ka sotsiaalne ja majanduslik kestlikkus. Kliimamuutustest tulenevate probleemide lahendamisel peavad kolm viimast käima koos või me ei jõua kuhugi. Turud üksi ei aktsepteeri alati spontaanselt uusi vähese CO₂-heitega tooteid ja tehnoloogiad kiirusega, mis tagaks 2050. aastaks kliimanetraalsuse. EL peab looma regulatiivse keskkonna, mis soodustab nii kliimanetraalsete kui ka ringtööstustoodete nõudlust ja pakkumist. Soovin, et komisjon aitaks varajases etapis arendada ja võtta kasutusele vähese CO₂-heitega ja kestlike toodete juhtivaid turge (nt taastuvad energiaallikad, vesinik, hoonestatud keskkond jne). Selleks on vaja toetavaid meetmeid, et aidata luua turge kõnealuste toodete jaoks ja vähendada nende kulusid, võttes eeskujuks näiteks selle, mida me taastuenergia heaks tegime.

Tahan tagada energiamahukate tööstusharude ajakohastamise, et kindlustada nende konkurentsivõime. Need tööstusharud on põhitarnijad mitmes väärtusahelas, mis liiguvad kliimaneutraalsuse poole.

On väga oluline investeerida uute keskkonnasäästlike tehnoloogiate kasutuselevõttu ja veel arendamisel olevate tehnoloogiate alusuuringutesse. Peame tagama, et ELil on tehnilised vahendid ja suutlikkus püsida ülemaailmses konkurentsivõimses uute keskkonnasäästlike tehnoloogiate valdkonnas. On vaja tagada, et innovatsiooni- ja moderniseerimisfondid alustaksid tegutsemist vastavalt 2020. ja 2021. aastal, et optimeerida võimalikult suures ulatuses mitmeaastase finantsraamistiku kasutamist ning tagada selle kiire rakendamine. Samuti loome ja võtame kasutusele õiglase ülemineku fondi, et ennetada struktuurilisi ja sotsiaalseid muutusi, mida on vaja ELi tööstuse ajakohastamiseks.

Selleks et tööstusstrateegia aitaks otsustavalt kaasa Euroopa rohelise kokkuleppe eesmärkide saavutamisele, teen koostööd Euroopa digiajastule vastavaks muutmise valdkonna juhtiva asepresidendi kandidaadiga, inimeste hüvanguks toimiva majanduse valdkonna juhtiva asepresidendi kandidaadiga ja siseturu voliniku kandidaadiga. Üleminek kliimaneutraalsele majandusele ja digiülemineku tugev mõju on meie tööstuse jaoks olulised väljakutsed, kuid need pakuvad ka tohutuid võimalusi. Peame toetama oma ettevõtteid, et olla puhaste ja digitaalsete tehnoloogiate valdkonnas maailmas juhtival kohal.

EL saab selle visiooni teoks teha vaid strateegia abil, mida rakendatakse tihedas koostöös tööstuse ja liikmesriikidega. Kõnealuse strateegia raames peaks toetama investeerimist innovatsiooni ja oskustesse ning võtma kasutusele meetmed ausa konkurentsi ja võrdsete võimaluste tagamiseks, sealhulgas ülemaailmsel tasandil. Samuti peaks see võimaldama sihipärasemaid meetmeid konkreetsetes valdkondades, kus tahame saavutada tehnoloogilist suveräänsust. Nendeks valdkondadeks on puhas energia, ringmajandus ning puhas ja arukas liikuvus. EL peaks näitama suunda järgmise põlvkonna tehnoloogiate puhul ja määrama kindlaks standardid, millest saab globaalne norm.

Ülemaailmsete võrdsete tingimuste puudumine kliimapoliitika ja eelkõige CO₂-heite maksustamise valdkonnas võib tekitada kasvuhoonegaaside heite ülekandumise ohu. Üleminek kliimaneutraalsele ELile muudab kasvuhoonegaaside heite ülekandumise küsimuse asjakohasemaks kui kunagi varem. Seepärast teeme ettepaneku kehtestada süsinikdioksiidi piirimaks, mis peaks olema täielikult kooskõlas WTO eeskirjadega. Süsinikdioksiidi piirimaksu kehtestamiseks ja rakendamiseks on mitu võimalust. Kiirendan kohe tööd analüüsi kallal, et teha kindlaks mudel, mis vastab kõige paremini meie vajadustele. Tagan, et komisjon uurib ettepaneku koostamisel hoolikalt kõiki erinevaid võimalusi, ning teen selles küsimuses väga tihedat koostööd Euroopa Parlamendiga.

WTO nõuete täitmisel peame lähtuma mitmetest kaalutlustest. Tuleb arvestada seost olemasolevate kasvuhoonegaaside heite ülekandumist käsitlevate sätetega. Samuti peame tagama, et see meede aitaks toetada kõikide riikide pingutusi Pariisi kokkuleppest tulenevate kohustuste täitmisel.